

Taula de debat

Quin sentit li donem a la documentació?

Dinamitzadors: Maria Balsach i Irene Barnaus

Relatora: Irene Llamas

A l'inici de la taula de debat, les dinamitzadores de la taula informem la finalitat d'aquesta taula de debat. La finalitat d'aquesta taula de debat no és perseguir, transferir coneixements sinó potenciar que els assistents a través de les idees de tothom es puguin qüestionar, modificar o fer créixer les seves creences.

S'inicia el debat amb la pregunta: Quin sentit li donem a la documentació? Què entenem per documentació? Abans però es demana que escriguin en un paper que entenen per documentació?

A partir d'aquí s'inicia una conversa sobre aquesta temàtica. De la primera conversa al voltant d'això, **entenem la documentació** com un acompanyament d'allò que s'està generant i que reflecteix un procés que arriba a un punt final que no ha de ser tancat. En un projecte la documentació és un diari que ens aporta les notícies del que en el dia a dia passa a l'aula durant l'elaboració del projecte. Però no només en l'elaboració d'un projecte sinó en molts d'altres moments de la vida d'aula. Cal diferenciar entre avaluació de documentació.

Segueix el debat i sorgeix la pregunta de **per a què serveix la documentació**. Aquí hi ha diverses intervencions: La documentació serveix per compartir, ser conscients, posar en valor i regular; per explicar processos; per organitzar la informació; per endreçar idees i construir o reconstruir; per facilitar una avaluació/valoració formativa; per avaluar i abstrure el que hem viscut (alumnes i mestres); per explicar i concretar punts claus; per fer conscients a alumnes, famílies i mestres dels processos que es segueixen en el dia a dia a l'aula; per fer visible els processos de pensament dels nens i les nenes al llarg del seu aprenentatge tan a nivell individual com a nivell grupal (a infantil és valora que és més complicat fer documentació individual, però hi ha altres intervencions que els hi donen exemples de com treballar la documentació a infantil. Com per exemple amb dibuixos, explicacions, ...); per compartir l'aprenentatge (ser conscient de que es pot aprendre en conjunt, tot fent visible els diversos processos de pensament dels nens); i per fer veure els continguts que s'estan treballant.

Es conversa també sobre el **tipus de documentació** que hi pot haver: la documentació elaborada per l'alumne i la documentació elaborada pel mestre. Les idees que sorgeixen arran de parlar sobre la documentació elaborada per l'alumne són les següents: l'ha de poder triar l'alumne però també la pot proposar el mestre; ha de poder ser significativa per ell per tal de mantenir la motivació ; ha de poder representar o tenir significat amb l'objectiu del projecte ; ha de permetre que l'infant expliqui què ha fet (per compartir i per fer visible els processos de pensament); ha de permetre organitzar la informació; i ha d'ajudar a iniciar i explicar. La

documentació elaborada pel mestre, segons el debat que es va generar, pot ser les presentacions o power points on van recollint tota la informació del procés del que està passant a l'aula (per autoreflexió del mestre, per deixar constància a l'escola, per informar a les famílies, ...).

També es parla sobre **a qui va dirigida** aquesta documentació. Aquesta documentació pot anar dirigida a les famílies (què puguin veure, participar, comprendre, valorar els processos d'aprenentatge), als infants (revisar, recordar, aprendre dels altres), a l'escola i els

mestres (per compartir, reflexionar, aprendre, ...), a la Inspecció educativa, ...

Un altre tema que també es debat és: **quan o en quins moment documentem**. D'aquí van sorgir diverses intervencions, com ara: abans del procés (la fa el mestre com a planificació); durant el procés (mapes conceptuals que van creixent, produccions dels nens, llibreta d'aula, ...); després del procés (el recull que sol anar destinat a les famílies, part del currículum treballat, ...); i en altres moments.

D'altres idees que es s'han recollit sobre la documentació han estat **quines són les eines que es fan servir per documentar**. Algunes de les coses que vam parlar van ser les següents: dossier, àlbum, bloc, recull de dibuixos i representacions dels nens i nenes per tal de poder valorar l'evolució i els canvis (dibuix del cos); recull d'estructures escrites, matemàtiques, ... (diferents maneres de pensar dels alumnes), recull fotogràfic i produccions o tasques dels alumnes realitzades durant el procés, conferències a les famílies (els infants elaboren un power point i l'expliquen ells, els infants parlen a partir d'una exposició del material que han creat, ...), exposició oral de tot el procés (dia a dia a l'aula entren les famílies i veuen produccions, imatges, maquetes, materials i els infants els hi poden explicar; un dia es fa una exposició de tot el que s'ha fet, ens ha passat...), jornada de portes obertes a l'aula (les famílies poden veure que han fet; els infants poden explicar què han fet i què estan fent; ...), vídeo (gravacions amb explicacions, gravar una pel·lícula (projecte del cinema) elaborada pels nens, ...), elaboració de maquetes, produccions plàstiques, presentacions en power point (fotografies, converses transcrits, produccions dels alumnes, preguntes, ...), xarxes de relacions (ajuda a organitzar la informació i saber: Què està passant? Com està passat? Perquè està passant? Cap a on hem d'anar? Veure en quin punt del treball estem, ...), diari dels alumnes (notícies sobre el que passa dia a dia durant el projecte o qualsevol aspecte important que passi dins l'aula), diari docent (reflexió), bloc docent (documentar, compartir, col·laborar,... amb altres mestres els dubtes, els processos, les decisions, les dificultats i els resultats. Es cita aquesta pàgina web com a exemple <http://xarxacb.skills.cat/>), exposició fotogràfica a l'aula que il·lustra el dia a dia i els processos viscuts, web de l'escola, ...

També es parla sobre la documentació com a responsabilitat que té l'escola per explicar als pares que s'està fent i el perquè.

Al llarg del debat, s'ha anat conversant que cal donar sentit a la documentació i han sorgit les següent idees:

Fer us de la bibliografia per ajudar a donar sentit i per justificar la documentació. Fer que aquesta documentació sigui adient i ajustada per a les famílies (per exemple: no copiar el currículum, però potser sí fer una cita sobre el procés de lectoescriptura en el que es troben en aquell moment citant a la Montserrat Fons).

La carpeta d'aprenentatge també a infantil, des d'una altra mirada, amb més imatges, reculls audiovisuals... La importància recau en el procés de creació de la carpeta més que en el contingut.

Llibre de Classe: els infants, les famílies i les mestres documenten el que passa en el dia a dia.

Calen espais i moments de treball per poder documentar. Seria ideal que els equips directius donessin la importància a la documentació per tal de facilitar que entre companys ens puguem trobar i organitzar els materials, les imatges... per fer un recull.

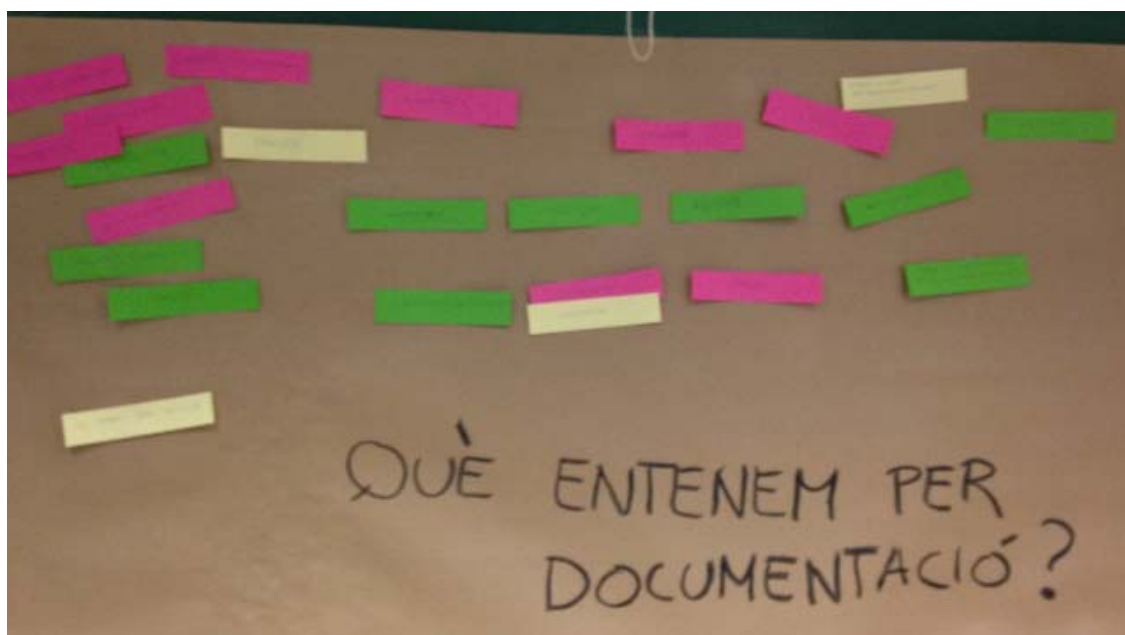
Es recomana la lectura del següent article que parla de la documentació: Hoyuelos, A.(Setembre - Octubre 2007) Documentació com a narració i argumentació. Revista Guix. 39, 5 – 9.

I es llegeix per tancar el debat el següent text de Loris Malaguzzi.

És més fàcil que un cargol deixi petges del seu propi camí, de la seva feina, que no pas que una escola o una mestra deixi una petja del seu camí, de la seva feina.
La documentació és una qüestió de confiança recíproca, d'estima recíproca. En alguns països occidentals és considerada una interferència inoportuna o lesiva dels drets d'algú.
Nosaltres la fem perquè ens atorga un coneixement més proper i reflexiu de la nostra tasca.

Loris Malaguzzi

Finalitzem el debat amb la creació d'un mural on cada persona ha pogut penjar una paraula sobre documentació.

Hoyuelos, A. (Setembre - Octubre 2007) Documentació com a narració i argumentació. Revista Guix. 39, 5 – 9.

És més fàcil que un cargol deixi petges del seu propi camí, de la seva feina, que no pas que una escola o una mestra deixi una petja del seu camí, de la seva feina.
La documentació és una qüestió de confiança recíproca, d'estima recíproca. En alguns països occidentals és considerada una interferència inoportuna o lesiva dels drets d'algú.
Nosaltres la fem perquè ens atorga un coneixement més proper i reflexiu de la nostra tasca.

Loris Malaguzzi

Què entenem per documentació?